

Umsögn dómnefndar
samkvæmt III. kafla laga nr. 50/2016 um dómstóla
um umsækjendur um embætti setts dómara við Landsrétt sem auglýst
var laust til umsóknar í Lögbirtingablaði 10. febrúar 2023

Reykjavík, 14. apríl 2023

EFNISYFIRLIT

1. Umsækjendur	3
2. Sjónarmið sem nefndin byggir mat sitt á	3
3. Um málsmeðferð dómnefndar.....	5
4. Almennar upplýsingar um umsækjendur	6
5. Mat á hæfni umsækjenda.....	12
5.1. Almenn starfshæfni og andlegt atgervi.....	12
5 .2. Menntun og framhaldsmenntun.....	13
5.2.1. Menntun og framhaldsmenntun – samanburður.....	13
5.3.1. Reynolds af dómstörfum	13
5.3.1. Reynolds af dómstörfum – samanburður	14
5.4. Reynolds af lögmanns- og málflutningsstörfum	15
5.4.1. Reynolds af lögmanns- og málflutningsstörfum – samanburður.....	15
5.5. Reynolds af stjórnsýslustörfum	16
5.5.1. Reynolds af stjórnsýslustörfum – samanburður	17
5.6. Reynolds af fræðistörfum o.fl.	17
5.6.1. Kennsla á háskólastigi og önnur akademísk störf.....	18
5.6.1.1. Kennsla á háskólastigi og önnur akademísk störf – samanburður	19
5.6.2. Fræðibækur og -greinar, ritsstjórn o.fl.....	19
5.6.2.1. Fræðibækur og -greinar, ritsstjórn o.fl. – samanburður	20
5.7. Reynolds af stjórnun	20
5.7.1. Reynolds af stjórnun – samanburður.....	21
5.8. Reynolds af öðrum störfum sem nýtast dómaraefni o.fl.	21
5.8.1. Reynolds af öðrum störfum sem nýtast dómaraefni o.fl. – samanburður	22
5.9. Sérstök starfshæfni.....	23

5.9.1. Að umsækjandi hafi einkamála- og sakamálaréttarfar á valdi sínu	23
5.9.2. Að umsækjandi geti stjórnað þinghöldum af röggsemi og sanngirni og afgreitt þau mál sem honum eru fengin bæði flijótt og af öryggi.....	23
6. Færni umsækjenda til að semja dóma	24
7. <i>Niðurstaða dómnefndar</i>	26

1. Umsækjendur

Með bréfi 2. mars 2023 fór dómsmálaráðuneytið þess á leit við dómnefnd samkvæmt III. kafla laga nr. 50/2016 um dómstóla að hún léti í té umsögn um hæfni umsækjenda um embætti setts dómara við Landsrétt sem auglýst var laust til umsóknar 10. febrúar 2023 í Lögbirtingablaði.

Eftirtalin sóttu um embættið: Arnaldur Hjartarson héraðsdómari, Ásgerður Ragnarsdóttir héraðsdómari, Ástráður Haraldsson héraðsdómari og Kjartan Bjarni Björgvinsson héraðsdómari.

Samkvæmt 3. gr. reglna nr. 970/2020 um störf dómnefndar lætur dómsmálaráðherra staðreyna að umsækjendur uppfylli öll hin almennu hæfisskilyrði embættisins sem auglýst hefur verið laust til umsóknar. Niðurstaða ráðuneytis dómsmála er sú að umsækjendur uppfylli allir þau skilyrði.

Umsögn dómnefndar fer hér á eftir.

2. Sjónarmið sem nefndin byggir mat sitt á

Samkvæmt 1. mgr. 12. gr. laga nr. 50/2016 skal dómnefnd láta ráðherra í té skriflega og rökstudda umsögn um umsækjendur um embætti dómara. Samkvæmt lögnum skal í umsögn dómnefndar tekin afstaða til þess hvaða umsækjandi sé hæfastur til að hljóta embættið, en heimilt er að setja two eða fleiri umsækjendur jafna.

Págildandi lögum nr. 15/1998 um dómstóla var breytt með lögum nr. 45/2010. Í athugasemdum við þá málsgrein síðargreindu laganna, er vard að 2. mgr. 4. gr. a laga nr. 15/1998, sbr. nú 1. mgr. 12. gr. laga nr. 50/2016, segir m.a. svo: „Við mat á hæfni dómaraefna er til margra atriða að líta, svo sem starfsreynslu á sviði lögfræði, hvort heldur hún er á sviði dómstarfa, málflutnings, annarra lögmannsstarfa, fræðistarfa eða innan stjórnsýslunnar, en almennt verður umsækjandi að hafa til að bera almenna og víðtæka lögfræðilega menntun og þekkingu. Rétt er einnig að líta til aukastarfa umsækjanda, svo sem til setu í úrskurðarnefndum eða annarra skyldra starfa sem nýtast dómaraefni. Almennt verður að telja umsækjanda til tekna að hafa yfir að búa fjölbreyttri starfsreynslu, þótt meta verði það hverju sinni. Dómnefndinni er einnig rétt að líta til og að leita sérstaklega eftir umsögnum um störf umsækjanda

og þess hvort hann sé skilvirkur í störfum sínum og vinnusamur, hvort hann hafi til að bera hæfni til að skilja aðalatriði frá aukaatriðum og setja álit sitt fram á skiljanlegan hátt, bæði munnlega og skriflega. Er í því skyni unnt að líta til fræðirita, reynslu umsækjanda af málflutningi eða þeirra dóma sem umsækjandi kann að hafa samið. Umsækjandi um dómaraembætti verður enn fremur að geta átt góð samskipti við aðra.“

Í lok 1. mgr. 12. gr. laga nr. 50/2016 kemur fram að ráðherra setji að öðru leyti nánari reglur um störf dómnefndar. Dómsmálaráðherra hefur sett reglur nr. 970/2020 um störf dómnefndar sem fjallar um hæfni umsækjenda um dómaraembætti, en þær komu í stað eldri reglna um sama efni, nr. 620/2010. Í 4. gr. hinna nýju reglna er á sama hátt og í 4. gr. þeirra eldri fjallað um sjónarmið sem nefndin skal byggja mat sitt á. Þar segir m.a.: „Dómnefnd skal gæta þess við mat sitt að samræmis sé gætt þannig að jafnræði sé í heiðri haft. Niðurstaðan skal byggð á heildstæðu mati á grundvelli málefnaogra sjónarmiða og skal þar byggt á verðleikum umsækjenda með hliðsjón af menntun og reynslu, ráðvendni, hæfni og skilvirkni í starfi ... Við mat á menntun, starfsferli og fræðilegri þekkingu skal dómnefndin miða við að æskilegt sé að umsækjandi hafi fjölbreytta starfsreynslu á sviði lögfræðinnar, s.s. reynslu af dómstörfum, málflutningi eða öðrum lögmannsstörfum, störfum innan stjórnsýslunnar eða fræðistörfum. Miðað skal við að umsækjandi hafi til að bera almenna og víðtæka lögfræðilega þekkingu og menntun. Þá skal litið til þess hvort umsækjandi hefur stundað framhaldsnám ... Dómnefnd ber einnig að líta til aukastarfa umsækjanda, svo sem til setu í úrskurðarnefndum eða annarra skyldra starfa sem nýtast dómaraefni. Loks er heimilt að líta til víðtækrar þátttöku í félagsstarfi ... Við mat á almennri starfshæfni skal litið til þess hvort umsækjandi hafi sýnt sjálfstæði, óhlutdrægni, frumkvæði og skilvirkni í starfi og hvort hann eigi auðvelt með að skilja aðalatriði frá aukaatriðum. Æskilegt er að hann hafi reynslu af stjórnun. Umsækjandi skal hafa góða þekkingu á íslensku máli og eiga auðvelt með að tjá sig í ræðu og riti ... Mikilvægt er að umsækjandi hafi einkamála- og sakamálaréttarfar á valdi sínu og geti farið að fyrirmælum laga um samningu dóma og ritað þá á góðu máli. Hann verður að geta stjórnað þinghöldum af röggsemi og sanngirni og afgreitt þau mál sem honum eru fengin, bæði fljótt og af öryggi ... Umsækjandi þarf að eiga auðvelt með mannleg

samskipti, bæði við samstarfsmenn og þá sem erindi eiga við hann. Gerð er krafa um að af umsækjanda fari gott orð bæði í fyrri störfum og utan starfa og að reglusemi hans sé í engu ábótavant.“

Í almennum athugasemdum við frumvarp það, er varð að lögum nr. 45/2010 um breytingu á lögum nr. 15/1998, er áréttar að í öðrum lögum sé einnig að finna ákvæði sem taka verður tillit til við skipun dómara, svo sem í stjórnsýslulögum nr. 37/1993, lögum nr. 10/2008 um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla og lögum nr. 70/1996 um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins. Ennfremur er þar minnt að í tilmælum ráðherranefndar Evrópuráðsins nr. R(94)12 frá 13. október 1994 um sjálfstæði, skilvirkni og hlutverk dómenda (On the Independence, Efficiency and Role of Judges) kemur fram að allar ákvarðanir um skipun og starfsframa dómara skuli byggðar á hlutlægum sjónarmiðum og byggjast á verðleikum, með hliðsjón af hæfi, ráðvendni, hæfni og skilvirkni í starfi.

Dómnefnd hefur áður fjallað um í umsögnum sínum hvaða merkingu beri að leggja í þau ummæli 4. gr. reglnanna „að æskilegt sé að umsækjandi hafi fjölbreytta starfsreynslu“ og tekið fram að þetta matsviðmið sé ekki einfalt í meðfórum. Einnig að fjölbreytt starfsreynsla umsækjanda geti aukið lögfræðilega þekkingu hans, en slíkt sé þó ekki endilega raunin. Sú ályktun hefur verið dregin af athugasemdum með frumvarpinu, er varð að lögum nr. 45/2010, að megináhersla sé þar lögð á lögfræðilega þekkingu umsækjandans. Með fjölbreyttri starfsreynslu sé átt við fjölbreytileika starfa, sem umsækjendur hafa sinnt, en ekki síður hve verkefnin, sem þeir hafa fengist við, séu fjölbreytileg í þeim skilningi að þeir hafi reynslu af því að beita réttarreglum á ólíkum sviðum lögfræði. Þá skiptir lögfræðileg þekking umsækjanda ekki máli, ein og sér, þegar mat er lagt á hæfni hans til að gegna embætti dómara í samanburði við aðra umsækjendur, heldur er einnig nauðsynlegt, eftir því sem tök eru á, að meta færni hans til að nýta þá þekkingu við úrlausn dómsmála.

3. Um málsméðferð dómnefndar

Dómnefndina skipuðu eftirtaldir við meðferð málss þessa: Eiríkur Tómasson, formaður, Helga Melkorka Óttarsdóttir, Kristín Benediktsdóttir, Reimar Pétursson og Þorgeir Örlygsson. Hinn 6. mars 2023 ritaði nefndin umsækjendum tölvubréf og

óskandi eftir því að þeir gerðu athugasemdir við sérstakt hæfi nefndarmanna teldu þeir einhverjar vanhæfisástæður fyrir hendi. Ekki komu fram athugasemdir við sérstakt hæfi þeirra.

Fyrsti fundur dómnefndar var haldinn 6. mars 2023. Samkvæmt 10. gr. reglna nr. 970/2020 reiknast sex vikna afgreiðslufrestur nefndarinnar frá þeim degi, en þar er jafnframt tekið fram að sá frestur geti þó orðið lengri ef sérstakar ástæður valda því, svo sem mikill fjöldi umsækjenda o.p.h.

Í framangreindri auglýsingu frá 10. febrúar 2023 var m.a. áskilið að fram kæmu í umsóknum um dómaræmbættin upplýsingar um two fyrrverandi eða núverandi samstarfsmenn eða yfirmenn sem gætu veitt dómnefnd bæði munnlega og skriflega upplýsingar um störf og samstarfshæfni hlutaðeigandi umsækjanda. Á grundvelli 5. mgr. 5. gr. reglna nr. 970/2020 sendi dómnefnd spurningalista til þeirra sem umsækjendur höfðu gefið upp sem umsagnaraðila. Umsækjendum var síðan veitt færi á að tjá sig um svör þeirra og hafði nefndin hliðsjón af þessum umsögnum við endanlegt mat sitt, svo sem nánar verður vikið að í kafla 5.1. hér á eftir.

Dómnefnd átti viðtöl við umsækjendur 27. mars 2023.

Samkvæmt 8. gr. reglna nr. 970/2020 voru umsækjendum send drög að umsögn dómnefndar með tölvubréfum 4. apríl 2023, þar sem þeim var gefinn kostur á að gera athugasemdir við þau til 12. sama mánaðar. Þess var sérstaklega farið á leit í bréfinu að fram kæmi svo fljótt sem kostur væri hvort umsækjendur hygðust gera athugasemdir og þær yrðu þá sendar sem fyrst. Athugasemdir og ábendingar bárust frá þremur umsækjendum og voru af því tilefni gerðar tvær minni háttar breytingar á fyrirliggjandi drögum.

4. Almennar upplýsingar um umsækjendur

Hér á eftir verður gerð grein fyrir menntun og reynslu umsækjenda, en 5. kafli hefur að geyma mat dómnefndar á hæfni umsækjenda og viðmið á grundvelli þeirra meginþjónarmiða sem reifuð voru í 2. kafla. Upplýsingarnar í þessum köflum eru fyrst og fremst byggðar á umsóknum umsækjendanna. Ekki er greint frá öllu því, sem þeir hafa talið þar upp, heldur getið helstu starfa og viðfangsefna er þeir hafa sinnt, auk

þess sem leitast hefur verið við að gæta samræmis þeirra á milli þegar gerð er grein fyrir þessum atriðum.

Arnaldur Hjartarson er fæddur 30. júní 1983 og er því 39 ára. Hann lauk BA-prófi í lögfræði frá Háskóla Íslands árið 2006 og meistaraprófi frá sama skóla árið 2008. Þá lauk hann LL.M.-námi frá Yale Law School í maí 2013 með tveimur viðbótarnámskeiðum. Auk þess hefur hann sótt ýmis námskeið um lögfræðileg efni. Hann öðlaðist réttindi sem héraðsdómslögmaður árið 2008. Að loknu laganámi starfaði umsækjandinn sem fulltrúi á lögmannsstofu fram í janúar 2009. Þá starfaði hann í rúmt ár hjá rannsóknarnefnd Alþingis vegna falls íslensku bankanna en hóf störf á láanasviði Fjármálaeftirlitsins í febrúar 2010. Í rúmt ár, frá apríl 2011 til maí 2012, starfaði hann sem aðstoðarmaður dómara við Hæstarétt en varð þá starfsnemi við EFTA-dómstólinn. Í júlí 2013 tók hann við starfi yfirlögfræðings Bankasýslu ríkisins þar sem hann starfaði í tvö ár. Frá 16. september 2013 til 1. janúar 2014 var hann settur héraðsdómari við Héraðsdóm Reykjavíkur og var starfshlutfall hans hjá Bankasýslunni lægra á meðan. Frá september 2015 til febrúar 2018 starfaði hann sem aðstoðarmaður dómara við EFTA-dómstólinn þegar var hann var skipaður héraðsdómari við Héraðsdóm Reykjavíkur þar sem hann starfar í dag. Frá apríl 2019 og fram á haust 2020 starfaði hann þó við Héraðsdóm Reykjaness. Umsækjandinn hefur annast stundakennslu við lagadeild Háskóla Íslands frá nóvember 2009 og varð aðjúnkt við deildina 1. júlí 2013. Í upphafi árs 2014 tók hann við starfi sérfraðings við Lagastofnun Háskóla Íslands og gegndi því starfi fram á vor 2016, þar af í 50% starfshlutfalli frá 1. september 2015. Frá vori 2016 hefur hann gegnt starfi aðjúnkts II við lagadeild Háskóla Íslands í 25% starfi. Hann hefur aðallega kennt fjármálarétt, samningarátt og Evrópurétt. Þá hefur hann leiðbeint nemendum við skrif BA- og meistaranámsritgerða. Auk þess sinnti hann stundakennslu við Háskólann á Bifröst haustið 2011, var gestakennari við Ohio Northern University í janúar 2015 og hefur kennt námskeið hjá Endurmenntun Háskóla Íslands. Hann gegndi stöðu fræðilegs ritstjóra Fons Juris frá apríl 2017 til desember 2019. Frá október 2018 til loka árs 2020 var hann formaður kærunefndar jafnréttismála. Umsækjandinn ritaði bókina *Evrópskur bankaréttur – og áhrif hans á íslenskan rétt* sem er ritrýnd. Hann hefur skrifað átta fræðigreinar, þar af eru sjö ritrýndar, og fjóra ritrýnda bókakafla ýmist einn eða

með öðrum. Eru fræðiskrifin einkum á sviði fjármálaréttar, auk stjórnsýsluréttar, réttarfars, mannréttinda og réttarhagfræði. Þá hefur hann ritað eina lögfræðilega álitsgerð. Hann hefur haldið fyrirlestra um lögfræðileg málefni við ýmis tilefni. Af öðrum aukastörfum má nefna að hann samdi drög að stöðluðum skilmálum fyrir íslenska skuldabréfamarkaðinn fyrir Samtök atvinnulífsins og Kauphöll Íslands og hefur veitt ýmsum aðilum sérfræðiráðgjöf. Umsækjandinn sat í viðurlaganefnd Kauphallar NASDAQ OMX Iceland hf. frá maí 2015 til janúar 2019, upphaflega sem varamaður en sem aðalmaður frá mars 2017. Þá hefur hann verið skipaður í tvær nefndir sem falið var að semja lagafrumvörp og sat hann í þriggja manna sérfræðingahópi stjórnarskrárnefndar 2015. Hann hefur setið sem varamaður í stjórn dómstólasýslunnar frá maí 2019 og í stjórn Dómarafélags Íslands frá nóvember 2021, þar af varaformaður félagsins frá febrúar 2023.

Ásgerður Ragnarsdóttir er fædd 7. október 1979 og er því 43 ára. Hún lauk embættisprófi í lögfræði frá Háskóla Íslands í júní 2004 og LL.M.-námi við Cambridge-háskóla í júní 2008. Réttindi til málflutnings í heraði öðlaðist hún árið 2005 og fyrir Hæstarétti árið 2016. Að auki hefur hún sótt ýmis námskeið um lögfræðileg efni. Að loknu laganámi starfaði hún sem lögfræðingur í dóms- og kirkjumála ráðuneytinu frá júní 2004 til desember 2005. Frá þeim tíma til ágúst 2007 og aftur frá júlí 2008 til september sama ár starfaði umsækjandinn sem aðstoðarmaður dómara við Hæstarétt. Frá september 2008 til byrjun árs 2018 starfaði umsækjandinn sem lögmaður á lögmannsstofu, þar af sem meðeigandi frá janúar 2012. Í janúar 2018 var hún skipuð heraðsdómari við Héraðsdóm Reykjavíkur og hefur gegnt því starfi síðan þá, auk þess að hafa verið forseti Félagsdóms frá september 2021. Hún hefur setið sem varadómari í Landsrétti í fjórum málum og einu sinni verið skipuð gerðardómari í máli hjá Gerðardómi Viðskiptaráðs Íslands. Umsækjandinn hefur verið varamaður í óbyggðanefnd frá apríl 2021 og tekið þátt í þremur málum. Hún sat í kærunefnd útboðsmála árin 2013-2021, þar af sem formaður frá apríl 2019, var varamaður í úrskurðarnefnd velferðamála 2016-2020 og í stjórn Mannréttindastofnunar Háskóla Íslands frá árinu 2009 til loka árs 2017. Hún sat í siðareglunefnd Lögmannafélags Íslands frá maí 2016 til janúar 2018. Auk þessa var hún ritari nefndar forsætisráðherra um viðurlög við afbrotum árin 2004-2006, ritari kærunefndar útboðsmála árin 2005-

2007, ritari refsiréttarnefndar árin 2006-2007 og sat í endurupptökunefnd í tæpt ár 2016-2017. Umsækjandinn hefur verið aðjúnkt við lagadeild Háskóla Íslands frá febrúar 2017 en þar á undan hafði hún sinnt stundakennslu við deildina frá árinu 2009. Kennslugreinar eru m.a. eignaréttur, evrópskar mannréttindareglur, réttarfar og stjórnskipunarréttur. Hún hafði umsjón með ritun BA-ritgerða við sama skóla frá 2006-2012, hefur verið prófdómari við lagadeildir Háskóla Íslands og Háskólans í Reykjavík og kennt á námskeiðum á vegum Lögmannaþelags Íslands og dómstólasýslunnar. Umsækjandinn ritaði bókina *Eignarnám* ásamt öðrum, sem er ritrýnd. Hún hefur skrifað einn ritrýndan bókarkafla og fimm ritrýndar fræðigreinar sem hún ritaði með öðrum. Þá hefur hún ritað óritrýndan bókarkafla í alþjóðlegu riti í umhverfisrétti og tvær óritrýndar fræðigreinar, en önnur þeirra er rituð ásamt öðrum. Eru þessi fræðiskrif einkum á sviði eignaréttar, auk umhverfisréttar og réttarfars. Að auki hefur hún ritað eina álitsgerð sem var birt. Hún hefur flutt nokkra fyrirlestra um lögfræðileg efni á opinberum vettvangi. Umsækjandinn sat í ritstjórn tímaritsins Dómareifanir Mannréttindadómstóls Evrópu 2013-2017, ritnefnd *Afmælisrits Hæstaréttar* frá lokum árs 2016 til 2021, ritrýninefnd vefrits Úlfljóts 2017-2020 og hefur setið í fræðilegri ritstjórn Úlfljóts frá febrúar 2020. Auk þess situr hún í starfshópi á vegum dómsmálaráðuneytisins sem ætlað er að vinna tillögu að frumvarpi til nýrra laga um framkvæmd eignarnáms.

Ástráður Haraldsson er fæddur 27. ágúst 1961 og er því 61 árs. Hann lauk embættisprófi í lögfræði frá Háskóla Íslands vorið 1990. Þá hefur hann sótt ýmis námskeið um lögfræðileg efni. Hann öðlaðist réttindi sem héraðsdómslögmaður í mars 1991 og réttindi til málflutnings fyrir Hæstarétti í maí 1995. Að loknu laganámi hóf hann störf sem fulltrúi á lögmannsstofu þar sem hann varð meðeigandi 1992. Frá þeim tíma starfaði umsækjandinn sem sjálfstætt starfandi lögmaður uns hann var skipaður héraðsdómari við Héraðsdóm Reykjavíkur í byrjun árs 2018. Hann var skipaður dómarí við Félagsdóm frá 1. nóvember 2022 en hefur ekki tekið sæti í dóminum við úrlausn einstakra mála frá þeim tíma. Hins vegar hann tók hann sæti í fimm málum í dóminum áður en hann tók við embætti héraðsdómara. Hann var í hlutastarfi sem lögmaður og forstöðumaður vinnuréttarsviðs Alþýðusambands Íslands 1995-2000. Frá ársbyrjun 2019 til 1. nóvember 2022 var hann í hlutastarfi sem

aðstoðarsáttasemjari við embætti ríkissáttasemjara og settur ríkissáttasemjari í deilu Eflingar og SA í febrúar - mars 2023. Umsækjandinn var í hlutastarfi dósents við Háskólann á Bifröst frá árinu 2002 til september 2017. Voru kennslugreinar hans m.a. vinnuréttur, stjórnsýsluréttur, starfsmannaréttur, fullnusturéttarfar auk málflutnings fyrir dómi. Einnig kenndi hann á námskeiðum fyrir þá sem hyggjast afla sér réttinda til að verða héraðsdómslögmenn frá 2002 til 2006. Hann var prófdómari í vinnurétti við lagadeild Háskóla Íslands 2000-2004, auk þess að vera stundakennari í vinnurétti við sama skóla 2000 og 2004. Þá kenndi hann á námskeiði um starfsmannastjórnun hjá Endurmenntunarstofnun Háskóla Íslands 2001. Eftir umsækjandann liggja fjórar óritrýndar tímaritsgreinar um lögfræðileg málefni, auk þess sem hann getur um 13 slík erindi og framsögur á fundum ýmissa félaga og stofnana, þar með talið á sviði réttarfars. Af aukastörfum umsækjandans má nefna að hann sat í umferðarnefnd Reykjavíkur 1990-1994, gegndi formennsku í rannsóknarnefnd sjóslysa 1991-1992 og var í samráðsnefnd Alþjóðavinnnumálastofnunarinnar frá 1995-2000. Hann sat í stjórn Aflvaka Reykjavíkur 1996-2000, var kjörinn í útvaprsréttarnefnd 1998-2004 og sat í kærunefnd húsnæðismála 1999-2003. Umsækjandinn átti sæti í háskólaráði Háskóla Íslands 1986-1988 og var í stjórn Háskólans á Bifröst 2006-2012. Umsækjandinn sat um skeið í stjórn Orkuveitu Reykjavíkur árið 2007. Hann átti sæti í yfirkjörstjórn Reykjavíkur 1995-2003 og var formaður hennar 2006. Þá átti hann sæti í landskjörstjórn 2003-2018 og var formaður hennar 2009-2011. Hluta ársins 2017 sat hann í stjórn Lögmannafélags Íslands. Auk þessa átti hann sæti í stjórnnum ýmissa fyrirtækja í tengslum við lögmannsstörf sín. Umsækjandinn stýrði ásamt öðrum vinnu við gerð frumvarps til laga um breytingu á vatnalögum og kom að störfum sem tengjast undirbúningi lagasetningar og fullgildingu EES-gerða, bæði sem lögfræðingur ASÍ og sem ráðgjafi fjármálaráðherra 2009-2013.

Kjartan Bjarni Björgvinsson er fæddur 9. júlí 1976 og er því 46 ára. Hann lauk embættisprófi í lögfræði frá Háskóla Íslands í júní 2002 og LL.M-námi við London School of Economics and Political Science árið 2006. Hann öðlaðist réttindi til málflutnings í héraði árið 2003. Auk þess hefur hann sótt ýmis námskeið um lögfræðileg efni. Að loknu embættisprófi starfaði umsækjandinn sem lögfræðingur hjá umboðsmanni Alþingis og síðar sem aðstoðarmaður umboðsmanns Alþingis frá

október 2006 til febrúar 2009. Frá þeim tíma og til apríl 2015 starfaði hann sem aðstoðarmaður dómara við EFTA-dómstólinn. Hann var skipaður dómari við Héraðsdóm Reykjavíkur 30. apríl 2015 og var varaforseti Félagsdóms frá nóvember 2019 til nóvember 2022. Umsækjandinn var frá 7. júlí 2016 til 31. mars 2017 formaður rannsóknarnefndar Alþingis vegna þátttöku Hauck & Aufhäuser Privatbankiers AG í einkavæðingu Búnaðarbanka Íslands árið 2003, en nefndin skilaði skýrslu 29. mars 2017. Þá var hann settur umboðsmaður Alþingis frá 1. nóvember 2020 til 1. maí 2021. Umsækjandinn hefur sinnt stundakennslu við lagadeild Háskóla Íslands frá árinu 2003 í stjórnsýslurétti, starfsmannarétti, Evrópurétti og alþjóðlegum skattarétti auk þess sem hann sinnti stundakennslu við Háskólann á Bifröst á árunum 2005-2009 í stjórnsýslurétti, evrópskum félaga- og skattarétti, alþjóðlegum skattarétti og refsirétti. Frá ársbyrjun 2015 gegndi hann starfi sérfræðings í hlutastarfi í stjórnsýslurétti við lagadeild Háskóla í Reykjavík og hlaut framgang í starf dósents í september 2016 sem hann gegndi til 31. janúar 2018. Hann hefur sinnt kennslu á fjölda styttri námskeiða, m.a. í stjórnsýslurétti, réttarfari, persónuverndarrétti og EES-rétti. Umsækjandinn hefur ritað fjóra ritrýnda bókakafla, og einn óritrýndan sem birtist í erlendu riti, sex ritrýndar fræðigreinar og tvær óritrýndar, einkum á sviði stjórnsýslu- og upplýsingaréttar, mannréttinda og EES-réttar. Einnig hefur hann ásamt öðrum samið rit sem notað er við kennslu á háskólastigi. Jafnframt getur hann um 13 fyrirlestra og erindi sem hann hefur flutt hérlandis og erlendis um lögfræðileg efni. Þá hefur hann ritað allnokkrar álitsgerðir og skýrslur fyrir stjórnvöld og Alþingi. Af öðrum aukastörfum má nefna að hann hefur verið varaformaður úrskurðarnefndar um upplýsingamál frá 2017 og sem aðalmaður frá árinu 2019. Hann var kjörinn í stjórn Dómarafélags Ísland á árinu 2017 og var frá þeim tíma varaformaður félagsins. Hann var kjörinn formaður félagsins 2019 og léti af störfum fyrr á þessu ári. Þá var hann kjörinn í stjórn Lögfræðingafélags Íslands á árinu 2019 og framkvæmdastjóri Tímarits lögfræðinga frá sama ári. Hann hefur einu sinni tekið sæti í gerðardómi Innheimtumiðstöðvar rétthafa og var formaður sjálfstæðrar úttektarnefndar Íþrótt- og ólympíusambands Íslands 22. september 2021 til 7. desember sama ár en nefndin skilaði skýrslu um niðurstöður sínar. Hinn 22. júlí 2022 var hann tilnefndur formaður nefndar samkvæmt lögum nr. 45/2022 til að rannsaka starfsemi vöggustofa sem

reknar voru í Reykjavík á síðustu öld. Þá er hann varamaður í gjafskýrslunarfnd fram til 15. júní 2023.

5. Mat á hæfni umsækjenda

5.1. Almenn starfshæfni og andlegt atgervi

Í 2. mgr. 21. gr. laga nr. 50/2016 er í átta töluliðum mælt fyrir um þau almennu hæfisskilyrði sem umsækjendur um embætti landsréttardómara þurfa að uppfylla til að skipa megi þá í embættið. Meðal þessara skilyrða eru að umsækjandi sé svo á sig kominn andlega og líkamlega að hann geti gegnt embættinu, sbr. 3. tölul., hafi ekki sýnt af sér háttsemi, sem getur rýrt það traust sem dómarar verða almennt að njóta, sbr. 5. tölul., hafi lokið embættisprófi eða grunnnámi ásamt meistaraprófi í lögum, sbr. 6. tölul. og kafla 5.2 hér á eftir, og teljist vera hæfur til að gegna embættinu í ljósi starfsferils síns og lögfræðilegrar þekkingar, sbr. 8. tölul. Eins og áður greinir hefur ráðherra samkvæmt 3. gr. reglna nr. 970/2020 látið staðreyna að umsækjendurnir uppfylli öll þessi hæfisskilyrði.

Í 3. tölulið 4. gr. reglnanna kemur fram að við mat á almennri starfshæfni skuli dómnefnd líta til þess hvort umsækjandi hafi sýnt sjálfstæði, óhlutdrægni, frumkvæði og skilvirkni í starfi og hvort hann eigi auðvelt með að skilja aðalatriði frá aukaatriðum. Þá segir einnig að umsækjandi skuli hafa góða þekkingu á íslensku máli og eiga auðvelt með að tjá sig í ræðu og riti. Ennfremur er tekið fram í 5. tölulið 4. gr. að umsækjandi þurfi að eiga auðvelt með mannleg samskipti, bæði við samstarfsmenn og þá sem erindi eiga við hann. Gerð sé krafa um að af umsækjanda fari gott orð, bæði í fyrri störfum og utan starfa og að reglusemi hans sé í engu ábótavant.

Svo sem áður greinir var m.a. áskilið í auglýsingu um hið lausa dómaraeembætti að fram kæmu í umsóknum upplýsingar um two fyrrverandi eða núverandi samstarfsmenn eða yfirmenn sem gætu veitt dómnefnd bæði munnlega og skriflega upplýsingar um störf og samstarfshæfni hlutaðeigandi umsækjanda. Þær umsagnir, sem nefndin aflaði hjá þessum umsagnaraðilum um störf umsækjenda og persónulega eiginleika þeirra, voru undantekningalaust jákvæðar í þeirra garð.

Af þessum umsögnum og athugunum nefndarinnar verður ráðið, eins og áður er fram komið, að allir umsækjendur uppfylli þær lágmarkskröfur sem gera verður til starfshæfni landsréttardómara samkvæmt 3. og 5. tölulið 4. gr. reglna nr. 970/2020.

5.2. Menntun og framhaldsmenntun

Arnaldur Hjartarson lauk BA-prófi og síðan meistaraprófi í lögfræði frá Háskóla Íslands árið 2008. Á árinu 2013 lauk hann meistaraprófi (LL.M) í lögum frá Yale háskóla í Bandaríkjunum.

Ásgerður Ragnarsdóttir lauk embættisprófi í lögfræði frá Háskóla Íslands árið 2004 og á árinu 2008 meistaraprófi (LL.M) í lögum frá Cambridge háskóla á Englandi.

Ástráður Haraldsson lauk embættisprófi í lögfræði frá Háskóla Íslands árið 1990.

Kjartan Bjarni Björgvinsson lauk embættisprófi í lögfræði frá Háskóla Íslands árið 2002 og á árinu 2006 meistaraprófi í Evrópurétti og stjórnskipunarrétti frá London School of Economics and Political Science á Englandi.

5.2.1. Menntun og framhaldsmenntun – samanburður

Að virtu því, sem að framan greinir, er það mat dómnefndar að *Arnaldur, Ásgerður* og *Kjartan Bjarni* standi fremst í þessum þætti mats þar sem þau hafa öll lokið meistaraprófi í lögum að loknu embættis- eða meistaraprófi í lögfræði. Ekki verður gert upp á milli þeirra þriggja að þessu leyti. *Ástráður* hefur ekki lagt stund á frekara nám að loknu embættisprófi en setið eins og aðrir umsækjendur ýmis önnur stutt lögfræðinámskeið að loknu fullnaðarnámi í lögfræði með embættis- eða meistaraprófi.

5.3.1. Reynsla af dómstörfum

Arnaldur Hjartarson var aðstoðarmaður hæstaréttardómara um eins árs skeið og aðstoðarmaður dómara við EFTA-dómstólinn í tæp þrjú ár. Haustið 2013 var hann settur héraðsdómari í þrjá og hálfan mánuð og síðar skipaður í það embætti í ársþyrjun 2018. Hann hefur því samtals verið héraðsdómari í rúmlega fimm og hálf ár og fengist bæði við einkamál og sakamál.

Ásgerður Ragnarsdóttir var aðstoðarmaður hæstaréttardómara í alls tvö ár. Hún var skipuð héraðsdómari í ársbyrjun 2018 og hefur þar af leiðandi gegnt því embætti í tæp fimm og hálft ár. Frá hausti 2021 hefur hún verið forseti Félagsdóms. Þá hefur hún fjórum sinnum tekið sæti sem varadómari í Landsrétti til að leysa þar úr einstökum málum.

Ástráður Haraldsson var skipaður héraðsdómari í ársbyrjun 2018 og hefur gegnt því embætti í tæp fimm og hálft ár. Áður en hann gerðist héraðsdómari tók hann sæti sem dómarí i Félagsdómi í fimm málum. Hann var skipaður dómarí við dóminn frá 1. nóvember 2022 en hefur enn sem komið er ekki tekið þar þátt í úrlausn mála sem slíkur.

Kjartan Bjarni Björgvinsson var aðstoðarmaður dómara við EFTA-dómstólinn í tæp sex og hálft ár. Hann var skipaður héraðsdómari vorið 2015 og hefur gegnt því embætti í tæp sjö ár, að teknu tilliti til þess tíma sem hann hefur verið í leyfi frá dómtörfum til að sinna öðrum störfum. Frá hausti 2019 og fram á haust 2022 var hann varaforseti Félagsdóms og hefur tekið sæti í dóminum í átta málum.

5.3.1. Reynsla af dómtörfum – samamburður

Samkvæmt framansögðu hafa allir umsækjendur reynslu af því að hafa verið héraðsdómarar og einn þeirra hefur að auki komið að dómtörfum í Landsrétti. Þá hafa þrír umsækjenda verið dómarar í Félagsdómi. Við mat á hæfni að því er þennan þátt varðar vegur þessi reynsla eðlilega þyngst og skiptir þar m.a. máli hvort umsækjandi hefur fengist við einkamál og sakamál. Störf aðstoðarmanna dómara hafa eðli máls samkvæmt minna vægi.

Að öllu þessu virtu stendur *Kjartan Bjarni* fremstur umsækjenda í þessum matsþætti, en hann hefur starfað sem héraðsdómari í tæp sjö ár, auk þess að hafa verið aðstoðarmaður dómara við EFTA-dómstólinn um árabil og tekið sæti í Félagsdómi sem varaforseti dómsins í átta málum. Á eftir honum fylgja jafnt sett *Arnaldur* og *Ásgerður* og loks *Ástráður*, en þau þrjú síðastnefndu búa öll að verulegri dómara-reynslu.

5.4. Reynsla af lögmanns- og málflutningsstörfum

Arnaldur Hjartarson öðlaðist réttindi til málflutnings fyrir héraðsdómi árið 2008. Á árunum 2008-2009 starfaði hann í rúmlega hálftríð ár sem fulltrúi og síðar lögmaður á lögmannsstofu þar sem hann flutti m.a. nokkur mál fyrir héraðsdómi um formhlið þeirra.

Ásgerður Ragnarsdóttir öðlaðist réttindi til málflutnings fyrir héraðsdómi árið 2005 og fyrir Hæstarétti 2016. Hún starfaði sem lögmaður á lögmannsstofu á árunum 2008-2018 eða í tæp níu og hálftríð ár, þar af sem meðeigandi á stofunni 2012-2018. Á þeim tíma flutti hún fjölmörg mál af ólíkum réttarsviðum í héraði og fyrir Hæstarétti.

Astráður Haraldsson öðlaðist réttindi til málflutnings fyrir héraðsdómi árið 1991 og fyrir Hæstarétti 1995. Að loknu embættisprófi árið 1990 starfaði hann sem fulltrúi á lögmannsstofu í eitt ár og síðan óslitið árunum 1992-2017 eða í um 25 ár sem lögmaður, þar af lengst af sem meðeigandi á lögmannsstofu. Frá árinu 1995 til 2000 var hann einnig í hlutastarfi lögmaður og forstöðumaður vinnuréttarsviðs Alþýðusambands Íslands. Sem lögmaður flutti hann mikinn fjölda mála af ólíkum réttarsviðum í héraði og fyrir Hæstarétti auk þess sem hann kom að öðrum verkefnum, þ. á m. skiptingu stórra þatabúa.

Kjartan Bjarni Björgvinsson öðlaðist réttindi til málflutnings fyrir héraðsdómi árið 2003 en hefur ekki reynslu af lögmanns- eða málflutningsstörfum.

5.4.1. Reynsla af lögmanns- og málflutningsstörfum – samanburður

Prír umsækjendur hafa fengist í mislangan tíma við lögmannsstörf. Við samanburð á hæfni þeirra vegna reynslu af þeim störfum er litið til þess hve langan feril þeir eiga að baki sem lögmenn, þ. á m. haft réttindi til flutnings mála fyrir æðri dómi, en þar sem endranær vega fyrstu árin í starfi þyngst. Einnig er horft til þess hversu mörg mál umsækjendur hafa flutt og hvort störfin hafi verið fjölbreytileg þannig að þeir hafi fengist við mál á sem flestum réttarsviðum. Jafnframt skiptir máli hvort þeir hafi flutt vandasöm mál fyrir dómi, ekki síst Hæstarétti, svo og hvort önnur mál, sem þeir hafa fengist við sem lögmenn, hafi verið yfirgrípsmikil og flókin úrlausnar. Reynsla af störfum umsækjenda á lögmannsstofum án þess að þeir hafi haft lögmannsréttindi vegur tiltölulega lítið í þessum þætti mats.

Samkvæmt öllu framansögðu stendur *Ástráður* fremstur umsækjenda í þessum matsþætti en hann hefur starfað sem lögmaður í um 25 ár. Næst honum kemur *Ásgerður* sem hefur unnið sem lögmaður í tæp níu og hálft ár. Lögmannsreynsla *Arnaldar* er lítil í samanburði við reynslu þeirra tveggja og *Kjartan Bjarni* hefur sem fyrr segir ekki fengist við lögmanns- eða málflutningsstörf.

5.5. Reynsla af stjórnsýslustörfum

Hér á eftir verða rakin helstu stjórnsýslustörf sem umsækjendur hafa haft með höndum.

Arnaldur Hjartarson starfaði á árunum 2009-2010 í liðlega eitt ár sem lögfræðingur hjá rannsóknarnefnd Alþingis vegna falls íslensku bankanna. Einnig í rúmlega eitt ár á lánasviði Fjármálaeftirlitsins 2010-2011. Árin 2013-2015 var hann tæp tvö ár yfirlögfræðingur Bankasýslu ríkisins, þar af hluta þess tíma í hlutastarfi. Þá átti hann sæti í viðurlaganefnd Kauphallarinnar 2017-2019 og var formaður kærunefndar jafnréttismála 2018-2021. Frá 2019 hefur hann verið varamaður í stjórn dómstólasýslunnar og verið oft kallaður þar til starfa í forföllum aðalmanns.

Ásgerður Ragnarsdóttir starfaði á árunum 2004-2005 í um eitt og hálft ár sem lögfræðingur í dóms- og kirkjumálaráðuneytinu. Hún átti sæti í kærunefnd útboðsmála á árabilinu 2013-2021, þar af sem formaður nefndarinnar 2019-2021, í endurupptökunefnd 2016-2017 og tók sem varamaður í óbyggðanefnd sæti þar í þremur málum.

Ástráður Haraldsson sat í umferðarnefnd Reykjavíkur árin 1990-1994 og gegndi formennsku í rannsóknarnefnd sjóslysa 1991-1992. Árin 1999-2003 átti hann sæti í kærunefnd húsnæðismála. Þá sat hann í útværpsréttarnefnd 1998-2004, í yfirkjörstjórn Reykjavíkur 1995-2003 og var formaður hennar 2006. Í landskjörstjórn sat hann 2003-2018, þar af sem formaður í þrjú ár.

Kjartan Bjarni Björgvinsson starfaði sem lögfræðingur hjá umboðsmanni Alþingis á árunum 2002-2005 í tæp þrjú og hálft ár og gegndi síðan starfi aðstoðarmanns umboðsmanns í tæp tvö og hálft ár 2006-2009. Hann var 2016-2017 formaður rannsóknarnefndar Alþingis sem hafði það hlutverk að rannsaka þátttöku erlends banka í einkavæðingu Búnaðarbanka Íslands hf. á sínum tíma. Þá var hann

um sex mánaða skeið settur umboðsmaður Alþingis á árunum 2020-2021. Einnig var hann 2017-2019 varaformaður úrskurðarnefndar um upplýsingamál og tók þá sæti í nefndinni í forföllum formanns við afgreiðslu fjölmargra mála, en frá 2019 hefur hann verið varaformaður nefndarinnar með fast sæti í henni. Loks hefur hann annast tvær viðamiklar úttektir á starfsemi barnaverndaryfirvalda að beiðni velferðarráðuneytisins og barnaverndarstofu og varð á árinu 2022 formaður nefndar sem hefur það hlutverk að rannsaka starfsemi vöggustofa sem reknar voru í Reykjavík á síðustu öld.

5.5.1. Reynsla af stjórnsýslustörfum – samanburður

Í þessum þætti hæfnismats hafa allir umsækjendur greint frá störfum sem geta falið í sér reynslu af stjórnsýslustörfum. Í sumum tilvikum hafa þau störf, sem hér um ræðir, verið innt af hendi samhliða aðalstarfi og vega þar af leiðandi ekki eins þungt þegar hæfni á þessu sviði er metin. Við það mat skiptir enn fremur máli hvort störfin nýtist dómaræfni sérstaklega, sbr. 2. tölulið 4. gr. reglna nr. 970/2020, svo sem seta í úrskurðarnefndum. Undir þetta fellur einnig að hafa starfað sem umboðsmaður Alþingis eða hafa veitt umboðsmanni aðstoð við samningu álita hans. Eins og endranær verður litið til framangreindra starfa og þeim gefið vægi eftir eðli sínu, umfangi og fjölbreytni. Jafnframt verður horft til lengdar starfstíma þar sem fyrstu árin vega þyngst, en einnig þess hversu langt er síðan störfin voru innt af hendi.

Að öllu þessu virtu stendur *Kjartan Bjarni* fremstur umsækjenda í þessum þætti mats. Skiptir þar mestu máli að hann hefur verið settur umboðsmaður Alþingis um sex mánaða skeið þar sem hann afgreiddi mikinn fjölda mála af ólíkum toga, en hann hafði áður verið lögfræðingur og síðar aðstoðarmaður umboðsmanns í nærfellt sex ár. Þá gegndi hann formennsku í rannsóknarnefnd Alþingis sem hafði með höndum rannsókn á vandasömu máli. Næstur honum kemur *Arnaldur*, þá *Ástráður* og síðan *Ásgerður* en þau búa öll að margvíslegri reynslu af stjórnsýslustörfum.

5.6. Re却nsla af fræðistörfum o.fl.

5.6.1. Kennsla á háskólastigi og önnur akademísk störf

Arnaldur Hjartarson var, samhliða öðrum störfum, sérfræðingur hjá Lagastofnun Háskóla Íslands á árunum 2014-2016. Hann hefur sinnt stundakennslu við lagadeild skólans frá 2009 og hafa aðalkennslugreinar hans verið fjármálaréttur, fjármunaréttur og Evrópuréttur. Jafnframt hefur hann leiðbeint nemendum við skrif BA-ritgerða og meistararitgerða. Frá 2016 hefur hann verið aðjúnkt við deildina. Auk þessa hefur hann fengist við kennslu í lögfræði í Háskólanum á Bifröst og víðar.

Ásgerður Ragnarsdóttir hefur sinnt stundakennslu við lagadeild Háskóla Íslands frá árinu 2009 og hafa aðalkennslugreinar hennar verið eignaréttur, mannréttindi, réttarfari og stjórnskipunarréttur. Frá 2017 hefur hún verið aðjúnkt við deildina. Jafnframt hefur hún leiðbeint nemendum við skrif BA-ritgerða, verið prófdómari við lagadeildina og lagadeild Háskólans í Reykjavík, auk þess sem hún hefur kennt lögfræði á ýmsum námskeiðum á vegum Lögmannafélags Íslands og dómistólasýslunnar.

Ástráður Haraldsson var dósent í hlutastarfi við Háskólann á Bifröst á árunum 2002-2017 og kenndi þar fyrst og fremst vinnurétt, stjórnsýslurétt og starfsmannarétt. Síðari árin fékkst hann þó aðallega við kennslu í fullnusturéttarfari. Árin 2002-2006 kenndi hann á námskeiðum til öflunar málflutningsréttinda fyrir héraðsdómi og var prófdómari í vinnurétti við lagadeild Háskóla Íslands 2000-2004, auk þess að vera stundakennari í vinnurétti við sama skóla á árunum 2000 og 2004.

Kjartan Bjarni Björgvinsson hefur sinnt stundakennslu við lagadeild Háskóla Íslands frá árinu 2003 og hafa kennslugreinar hans þar verið stjórnsýsluréttur, starfsmannaréttur og alþjóðlegur skattaréttur. Jafnframt fékkst hann við stundakennslu í ýmsum greinum lögfræði við Háskólann á Bifröst 2005-2009. Árið 2015 varð hann, samhliða öðrum störfum, sérfræðingur við lagadeild Háskólans í Reykjavík þar til hann, ári síðar, hlaut framgang í starf dósents við deildina sem hann gegndi til 2018. Auk þessa hefur hann kennt lögfræði á ýmsum námskeiðum, m.a. hjá Stofnun stjórnsýslufræða og stjórnmála við Háskóla Íslands og Lögmannafélagi Íslands.

5.6.1.1. Kennsla á háskólastigi og önnur akademísk störf – samanburður

Samkvæmt framansögðu stendur *Kjartan Bjarni* fremstur umsækjenda í þeim þætti mats sem hér um ræðir. Næst honum koma *Arnaldur*, *Ásgerður* og *Ástráður* og verður, þegar lagt er heildarmat á þá kennslu á háskólastigi sem þau hafa innt af hendi, ekki gert upp á milli þeirra þriggja á þessu sviði.

5.6.2. Fræðibækur og -greinar, ritstjórni o.fl.

Arnaldur Hjartarson hefur samið ritrýnt rit, „Evrópskur bankaréttur – og áhrif hans á íslenskan rétt“ þar sem fjallað er um reglur Evrópuréttar um bankastarfsemi og helstu áhrif þeirra á íslenskan rétt fyrir tilstuðlan EES-samningsins. Einnig hefur hann ritað átta fræðigreinar og fjóra bókarkafla, ýmist einn eða með öðrum, og eru tíu af þessum fræðiskrifum ritrýnd. Eru þau einkum á sviði fjármálaréttar og ESB/EES-réttar auk stjórnsýsluréttar, réttarfars, mannréttinda og réttarhagfræði. Þá hefur hann ritað fræðilega álitsgerð og haldið fyrirlestra um lögfræðileg efni við ýmis tækifæri, hér innan lands sem erlendis. Hann var fræðilegur ritstjóri *Fons juris* 2017-2019.

Ásgerður Ragnarsdóttir hefur samið ritrýnt rit ásamt meðhöfundi, „Eignarnám“ þar sem fjallað er um eignarnám með heildstæðum hætti. Einnig hefur hún ritað sjö fræðigreinar, þar af sex ásamt öðrum, og tvo bókarkafla og eru fimm af þessum fræðiskrifum ritrýnd. Eru þau einkum á sviði sviði eignarréttar auk umhverfisréttar og réttarfars. Jafnframt hefur hún ritað fræðilega álitsgerð og haldið fyrirlestra um lögfræðileg efni á opinberum vettvangi.

Ástráður Haraldsson hefur ritað fjórar óritrýndar greinar um lögfræðileg málefni. Einnig hefur hann haldið erindi um lögfræðileg efni við hin ýmsu tilefni hér á landi og erlendis.

Kjartan Bjarni Björgvinsson hefur ásamt tveimur meðhöfundum samið kennslurit um endurskoðun stjórnavaldaþákvárðana. Einnig hefur hann ritað átta fræðigreinar og fimm bókarkafla, einkum á sviði stjórnsýslu- og upplýsingaréttar, mannréttinda og EES-réttar. Eru 10 af þessum fræðiskrifum ritrýnd. Þá hefur hann ritað allnokkrar fræðilegar álitsgerðir og skýrslur. Einnig hefur hann haldið fyrirlestra um lögfræðileg efni við ýmis tækifæri, innan lands sem erlendis.

5.6.2.1. Fræðibækur og -greinar, ritstjórn o.fl. – samanburður

Í þessum þætti er lagt mat á hæfni umsækjenda, fyrst og fremst á grundvelli ólíkra ritverka sem eru annars vegar fræðirit og í einu tilviki kennslurit og hins vegar fræðigreinar og bókarkaflar um lögfræðileg efni. Eðli máls samkvæmt vega fræðiritin mun þyngra en önnur fræðiskrif. Þá er tekið tillit til þess hvort efnið er ritrýnt, en þess ber þó að gæta í því sambandi að sjaldnar tildekkist á árum áður að ritrýna greinar sem birtust í hérlandum tímaritum. Við matið er litið til gæða fræðiskrifa og jafnframt til fjölda, umfangs og fjölbreytni þeirra, auk þess sem horft er til þess hvort hlutaðeigandi umsækjandi hafi ritað efnið einn eða í samvinnu við aðra. Þá er loks höfð hliðsjón af erindum og fyrirlestrum, sem umsækjendur hafa flutt um lögfræðileg efni á ráðstefnum, fundum eða öðrum áþekkum vettvangi, svo og ritstjórnarstörfum þeirra. Síðastnefndu þættirnir eru þó tiltölulega léttvægir í samanburði við fræðiskrifin.

Að öllu þessu virtu standa *Arnaldur, Ásgerður og Kjartan Bjarni* fremst umsækjenda í þessum þætti mats og verður ekki gert upp á milli framlaga þeirra á þessu sviði. Á eftir þeim kemur *Ástráður*.

5.7. Reynsla af stjórnun

Í þessum kafla verður gerð grein fyrir stjórnunarstörfum umsækjenda, enda hafi falist í þeim að stýra eða taka þátt í stjórnun stofnanna eða fyrirtækja ellegar sjálfstætt afmörkuðum einingum innan þeirra með ótvíraðum mannaforráðum. Hér undir fellur einnig formennska í stjórnum og nefndum.

Arnaldur Hjartarson var formaður kærunefndar jafnréttismála á árunum 2018-2021.

Ásgerður Ragnarsdóttir var einn af meðeigendum og kom að stjórnun á lögmannsstofu í um sex ár. Hún var formaður kærunefndar útboðsmála 2019-2021. Þá hefur hún frá árinu 2021 verið forseti Félagsdóms.

Ástráður Haraldsson stóð að rekstri lögmannsstofu í um 25 ár. Þá fylgdu stjórnunarverkefni starfi hans sem forstöðumaður vinnuréttarsviðs Alþýðusambands Íslands. Á árunum 1991-1992 var hann formaður rannsóknarnefndar sjóslysa, formaður landskjörstjórnar 2009-2011 og yfirkjörstjórnar Reykjavíkur árið 2006. Loks

getur hann í umsókn sinni um störf sem skiptastjóri í nokkrum stórum þrottabúum er fylgt hafi umfangsmikil stjórnunarverkefni.

Kjartan Bjarni Björgvinsson var aðstoðarmaður umboðsmanns Alþingis á árunum 2006-2009 þar sem hann stýrði daglegum rekstri embættisins ásamt umboðsmanni. Síðan var hann settur umboðsmaður 2020-2021. Eins og áður greinir hefur hann verið formaður rannsóknarnefndar á vegum Alþingis og einnig gegnt formennsku í tveimur áþekkum nefndum á vegum Íþróttasambands Íslands og Reykjavíkurborgar. Þá var hann formaður Dómarafélags Íslands 2019-2023.

5.7.1. Reynsla af stjórnun – samanburður

Í þessum þætti kemur til skoðunar reynsla umsækjenda af margvíslegum viðfangsefnum sem eiga það öll sameiginlegt að hafa falið í sér stjórnun í einni eða annarri mynd. Við mat á hæfni umsækjenda er litið til þess í hverju slík störf hafa verið fólgin, þá m.a. hversu góðan undirbúning þau veita til að inna af hendi þau stjórnunarstörf sem kynnu að koma í hlut dómara við Landsrétt. Sömuleiðis hve lengi umsækjendur hafa sinnt þessum störfum þar sem fyrstu árin vega sem endranær mun þyngra en árin sem á eftir fylgja.

Að þessu virtu stendur *Ástráður* fremstur umsækjenda í þessum matsþætti og vegur þar þyngst að hann stóð um langt árabil að rekstri lögmannsstofu. Næstur honum kemur *Kjartan Bjarni*, þá *Ásgerður* og loks *Arnaldur* en stjórnunarreynsla hans er lítil í samanburði við aðra umsækjendur.

5.8. Re却nsla af öðrum störfum sem nýtast dómaraefni o.fl.

Hér á eftir verða rakin önnur störf og verkefni, sem umsækjendur hafa fengist við og nýtast myndu þeim í dómaraembætti að mati dómnefndar, þ. á m. ýmis félagsstörf, enda hafi þeirra ekki áður verið getið, svo sem í köflum 5.5. og 5.7.

Arnaldur Hjartarson var árið 2008 skipaður af viðskiptaráðherra í nefnd til að semja frumvarp til breytinga á einum kafla umferðarlaga og 2014 af atvinnuvega- og nýsköpunarráðherra í nefnd til að endurskoða lög um verslunarvatvinnu og semja frumvarp til breytinga á þeim. Þá var hann 2015 skipaður af stjórnarskrárnefnd í hóp sérfræðinga til að semja tillögu að afmarkaðri breytingu á stjórnarskránni. Ennfremur

siturn Hann í stjórn Réttarhagfræðifélags Íslands og hefur átt sæti í stjórn Dómarafélags Íslands frá 2021.

Ásgerður Ragnarsdóttir kom að undirbúningi lagasetningar meðan hún starfaði hjá dóms- og kirkjumálaráðuneytinu. Hún var ritari nefndar um viðurlög við efnahagsbrotum sem forsætisráðherra skipaði árið 2004, svo og ritari refsíréttar-nefndar 2006-2007.

Ástráður Haraldsson stýrði ásamt öðrum vinnu við gerð frumvarps til gagngerra breytinga á vatnalögum. Hann hefur komið að störfum sem tengjast undirbúningi lagasetningar á öðrum sviðum og fullgildingu EES-gerða, bæði sem lögfræðingur Alþýðusambands Íslands og sem ráðgjafi fjármálaráðherra á árunum 2009-2013. Þá átti hann um skamman tíma sæti í stjórn Lögmannafélags Íslands árið 2017, í stjórn Orkuveitu Reykjavíkur hluta ársins 2007 og sat í stjórn Háskólans á Bifröst um sex ára skeið. Á árunum 2019-2022 starfaði hann í hlutastarfi sem aðstoðarsáttasemjari við embætti ríkissáttasemjara og var síðan settur ríkissáttasemjari í vinnudeilu fyrr á þessu ári. Í þessum störfum hefur hann ýmist miðlað eða komið að því að miðla málum í nokkrum vandasönum vinnudeilum.

Kjartan Bjarni Björgvinsson hefur veitt aðstoð við samningu nokkurra lagafrumvarpa, þ. á m. tekið saman álitsgerðir í því skyni. Hann átti sæti í stjórn Dómarafélags Íslands á árunum 2017-2019. Þá hefur hann frá 2019 setið í stjórn Lögfræðingafélags Íslands og frá sama tíma verið framkvæmdastjóri Tímarits lögfræðinga.

5.8.1. Reynsla af öðrum störfum sem nýlast dómaraefni o.fl. – samanburður

Eins og áður greinir koma einungis til álita við mat á hæfni umsækjenda í þessum þætti þau störf, sem ekki hafa verið felld undir aðra matsþætti, svo sem reynslu af stjórnsýslustörfum eða stjórnun. Þau störf, sem vega þyngst, eru þau sem umsækjandi hefur gegnt að aðal- eða hlutastarfi, auk þess sem máli skiptir hvort annað, sem hér fellur undir, hefur verið innt af hendi sem þáttur í sliku starfi. Ef umsækjandi hefur t.d. komið að samningu lagafrumvarpa sem starfsmaður ráðuneytis vegur það af þeim sökum ekki eins þungt og vinna við frumvarpsgerð sem sinnt er meðfram öðru starfi.

Sé litið til starfa umsækjenda, sem falla undir þennan þátt, stendur *Ástráður* fremstur umsækjenda á þessu sviði, fyrst og fremst vegna starfa sinna sem aðstoðarsáttasemjari og settur sáttasemjari. Næstur honum kemur *Kjartan Bjarni* og síðan jafnt sett *Arnaldur* og *Ásgerður*.

5.9. Sérstök starfshaefni

Í 4. tölulið 4. gr. reglna nr. 970/2020 segir m.a. að mikilvægt sé að umsækjandi hafi einkamála- og sakamálaréttarfar á valdi sínu. Einnig verði hann að geta stjórnað þinghöldum af röggsemi og sanngirni og afgreitt þau mál, sem honum eru fengin, bæði fljótt og af öryggi.

5.9.1. Að umsækjandi hafi einkamála- og sakamálaréttarfar á valdi sínu

Hvað þennan þátt hæfnismats varðar hafa umsækjendur greint frá störfum sem geta fallið hér undir. Að mati dómnefdar skiptir fyrst og fremst máli, þegar lagt er mat á hvort umsækjandi hafi einkamála- og sakamálaréttarfar á valdi sínu, hver sé reynsla hans af dóms- og málflutningsstörfum. Ennfremur er litið til þess hvert sé framlag umsækjanda í formi kennslu og fræðiskrifa á sviði réttarfars sem og aðkoma hans að samningu lagafrumvarpa á því sviði, en þau framlög verða að vera veruleg svo að þau komi til álita í þessum matsþætti.

Það er álit dómnefdar að allir umsækjendur hafi með námi sínu og störfum öðlast slíkt vald á réttarfarsreglum að þeir geti sinnt störfum dómara við Landsrétt. Að því sögðu er það niðurstaða nefndarinnar að *Ásgerður* og *Ástráður* standi fremst umsækjenda í þessum þætti mats, en ekki verði gert upp á milli þeirra þegar litið er til reynslu hvors þeirra um sig af dóms- og málflutningsstörfum og reynslu þeirra af réttarfarskennslu á háskólastigi. Þar á eftir fylgja jafnt settir *Arnaldur* og *Kjartan Bjarni*.

5.9.2. Að umsækjandi geti stjórnað þinghöldum af röggsemi og sanngirni og afgreitt þau mál sem honum eru fengin bæði fljótt og af öryggi

Dómnefd telur að ályktun um þessi atríði verði einkum dregin af þeim störfum sem umsækjendur hafa gegnt á liðnum árum. Með tilliti til þeirra, svo og af því sem fram kom í viðtölum við umsækjendur, lítur nefndin svo á að þeir séu allir

hæfir til að stjórna þinghöldum af röggsemi og sanngirni og muni afgreiða þau mál, sem þeim eru fengin, bæði skjótt og vel. Ekkert er fram komið sem gefur tilefni til að gera upp á milli þeirra að því er þetta varðar.

6. Færni umsækjenda til að semja dóma

Í 4. gr. reglna nr. 970/2020 er m.a. vísað til þess að umsækjandi um embætti dómara þurfi að hafa til að bera almenna og víðtæka lögfræðilega þekkingu og máli skipti hvort hann hafi sýnt sjálfstæði, óhlutdrægni, frumkvæði og skilvirkni í starfi, svo og hvort hann eigi auðvelt með að skilja aðalatriði frá aukaatriðum. Ennfremur að hann geti farið að fyrirmælum laga um samningu dóma og ritað þá á góðu máli. Eftir því sem umsækjandi hefur tileinkað sér betur þessi atriði, þeim mun færari er hann um að kveða upp dóm eða úrskurð í dómsmáli. Dómsúrlausnir hans geta auk annars veitt vísbindingar um hversu vel hann er að sér þegar kemur að því að beita þeim réttarheimildum og skýra þau lög sem við eiga hverju sinni. Af þeim verður ekki síður ályktað hversu auðvelt umsækjandinn á með að reifa í stuttu máli og um leið með fullnægjandi hætti málsatvik og ágreiningsefni dómsmáls og komast síðan að vel rökstuddri niðurstöðu um sönnunar- og lagaatriði, sbr. d- og f-liði 1. mgr. 114. gr. laga nr. 91/1991 um meðferð einkamála, sbr. og d-, f- og g-liði 2. mgr. 183. gr. laga nr. 88/2008 um meðferð sakamála.

Í dómum Hæstaréttar 19. desember 2017 í málum nr. 591/2017 og 592/2017 var m.a. fjallað um umsögn dómnefndar frá 19. maí 2017 um hæfni umsækjenda um 15 embætti landsréttardómara. Í dómunum fann Hæstiréttur að því að í umsögn sinni hafi nefndin ekki sérstaklega lagt mat á færni hvers og eins umsækjanda til að semja dóma. Síðan þessir dómar féllu hefur nefndin lagt æ meiri áherslu á það sjónarmið í mati sínu á hæfni umsækjenda að horfa ekki aðeins til lögfræðilegrar þekkingar þeirra og starfsreynslu, heldur ekki síður til færni þeirra til að nýta þá þekkingu og reynslu við úrlausn dómsmála.

Í því skyni valdi dómnefnd til skoðunar 12 dómsúrlausnir hjá hverjum umsækjendanna fjögurra. Fyrir valinu urðu þeir dómar eða úrskurðir í málum, sem leyost hefur verið úr af Hæstarétti eða Landsrétti á síðustu árum, þó þannig að eingöngu var um að ræða þá sem umsækjendurnir höfðu samið eða gert drög að sem

dómsformenn í fjölskipuðum héraðsdómi. Við valið var horft framhjá úrlausnum í einföldustu málum, auk þess sem leitast var við að hafa málin sem fjölbreyttust hjá hverjum umsækjanda um sig þannig að við úrlausn þeirra hafi reynt á færni hans til að beita kunnáttu á sem flestum réttarsviðum. Í kjölfarið var lagt sérstakt og rökstutt mat á færni hvers og eins umsækjanda á þessu sviði á grundvelli þess hvernig dómar hans og úrskurðir væru úr garði gerðir, einkum hversu vel þeir væru upp byggðir og rökstuddir, m.a. með hliðsjón af úrlausn sakarefnisins á æðri dómstigum.

Við framangreint mat var sjónum einkum beint að því hvernig umsækjendum hefur tekist að nýta þá lögfræðilegu þekkingu, sem þeir búa yfir, við að greina málin sem um var að ræða og leysa úr þeim. Þegar borin er saman færni einstakra umsækjenda til að semja dóma var jafnframt litið til þess hversu fjölbreytileg lögfræðileg úrlausnarefni þeir hafa fengist við og hversu flókin úrlausnar þau hafa verið.

Niðurstaða þessa mats dómnefndar er að *Ásgerður Ragnarsdóttir* hafi með dómsúrlausnum sínum, sem teknar voru til skoðunar, sýnt mesta færni umsækjenda til að semja dóma. Að áliti nefndarinnar er það almennt einkenni þeirra dóma Ásgerðar, sem hér um ræðir og fjalla um einkamál af mismunandi réttarsviðum, að uppbygging þeirra sé góð, þeir ritaðir á góðu máli og beri vott um öguð og vönduð vinnubrögð. Rökstuðningur fyrir þeim niðurstöðum, sem komist er að, er yfirleitt góður og oftar en ekki er vitnað til dómafördæma æðri réttar niðurstöðunni til stuðnings. Næstir Ásgerði í þessum þætti mats koma að áliti nefndarinnar *Arnaldur Hjartarson* og *Kjartan Bjarni Björgvinsson*. Úrlausnirnar sem sa fyrrnefndi hefur samið og teknar voru til skoðunar eru flestar vel upp byggðar, ritaðar á góðu máli og bera vott vönduðum vinnubrögðum. Þá er rökstuðningur fyrir niðurstöðum oftast nær góður. Margar úrlausna þess síðarnefnda, sem teknar voru til skoðunar, eru vel upp byggðar og ritaðar á góðu máli. Jafnframt er rökstuðningurinn fyrir niðurstöðum oft góður og stundum óvenju góður, þá gjarnan í þeim málum sem telja verður einna flóknust úrlausnar. Nefndin telur að ekki séu efni til að gera upp á milli færni þeirra Arnaldar og Kjartans Bjarna til að semja dóma og að mati hennar er ekki afgerandi munur á hæfni þeirra tveggja og Ásgerðar að þessu leyti.

7. Niðurstaða dómnefndar

Verkefni dómnefndar skv. 1. mgr. 12. gr. laga nr. 50/2016 er að taka afstöðu til þess hver eða eftir atvikum hverjir umsækjenda séu hæfastir til að gegna embætti landsréttardómara sem auglýst hefur verið laust til umsóknar. Hér að framan hefur verið fjallað sérstaklega um þau sjónarmið sem dómnefnd ber að líta til við störf sín skv. 4. gr. reglna nr. 970/2020. Sjónarmiðin hljóta eðli máls samkvæmt að hafa ólíkt vægi innbyrðis, en ekkert eitt þeirra getur ráðið úrslitum.

Niðurstaða dómnefndar er byggð á heildstæðu og, eftir því sem kostur er, hlutlægu mati á verðleikum umsækjenda og skiptir þar mestu máli að þeir hafi til að bera almenna og viðtæka lögfræðilega menntun, þekkingu og færni. Við mat á því að hve miklu leyti starfsreynsla umsækjenda nýtist í störfum landsréttardómara skiptir mestu máli að þeir búi yfir staðgóðri reynslu af dómstörfum, lögmanns- og málflutningsstörfum og þeim stjórnsýslustörfum sem lúta að úrlausn ágreiningsmála. Einnig hefur þýðingu hvort þau verkefni, sem umsækjendur hafa fengist við, séu fjölbreytileg, svo sem hvort þeir hafi reynslu af því að beita réttarreglum á ólíkum sviðum lögfræði. Þá vegur reynslan af fyrstu starfsárunum í hverju starfi að öðru jöfnu tiltölulega þyngst í þessu sambandi þannig að síður er ástæða til að gera upp á milli umsækjenda með langa starfsreynslu að baki. Þótt farsael starfsreynsla gefi mikilsverðar vísbindingar um hæfni umsækjanda koma önnur atriði einnig til álita, ekki síst færni hans við lögfræðilega greiningu á álitamálum sem leysa þarf úr fyrir dómi.

Ef litið er til þeirra matsþátta, sem fjallað er um í köflum 5.1. – 5.9.1., þar sem reynsla af dómstörfum, reynsla af lögmanns- og málflutningsstörfum og reynsla af stjórnsýslustörfum vega þungt og hafa jafn mikið vægi, hver þáttur um sig, er það álit dómnefndar að umsækjendur hafi allir öðlast þá lögfræðilegu þekkingu, sem gera verður kröfu um að landsréttardómari hafi til að bera, og séu vel hæfir til að gegna því embætti. Séu umræddir matsþættir virtir í heild á framangreindan hátt er það útkoman að Ástráður Haraldsson stendur þar fremstur umsækjenda. Á hæla honum kemur Kjartan Bjarni Björgvinsson og síðan Ásgerður Ragnarsdóttir, en ekki er verulegur

munur á milli þeirra þriggja að álti dómnefndar þegar borin er saman hæfni umsækjenda í þeim hluta mats.

Eins og gerð er grein fyrir í kafla 6 er það mat dómnefndar að Ásgerður Ragnarsdóttir hafi með dómsúrlausnum sínum, sem teknar voru til skoðunar, sýnt mesta færni umsækjenda til að semja dóma. Næstir henni í þeim hluta mats komi Arnaldur Hjartarson og Kjartan Bjarni Björgvinsson og ekki sé afgerandi munur á hæfni þeirra þriggja í þeim matshluta.

Að öllu framansögðu virtu er niðurstaða dómnefndar sú að Ásgerður og Kjartan Bjarni standi fremst umsækjenda þegar lagt er heildarmat á hæfni þeirra. Telur nefndin að ekki séu efni til að gera upp á milli hæfni þeirra tveggja til að gegna embætti dómara við Landsrétt.

Ásgerður Ragnarsdóttir lauk embættisprófi í lögfræði árið 2004 og meistaraprófi í lögum frá Cambridge-háskóla 2008. Hún öðlaðist réttindi til málflutnings í héraði árið 2005 og fyrir Hæstarétti 2016. Að loknu embættisprófi starfaði hún sem lögfræðingur í dóms- og kirkjumálaráðuneytinu og síðan sem aðstoðarmaður dómara við Hæstarétt. Á árunum 2008-2018 var hún lögmaður á lögmannsstofu, þar af var hún einn af eigendum hennar 2012-2018. Í ársbyrjun 2018 var hún skipuð héraðsdómari og hefur gegnt því embætti síðan. Frá hausti 2021 hefur hún jafnframt verið forseti Félagsdóms og fjórum sinnum tekið sæti í Landsrétti sem varadómari við úrlausn einstakra mála þar fyrir dómi. Af öðrum störfum má nefna að hún átti sæti í kærunefnd útboðsmála 2013-2021, þar af sem formaður síðustu tvö árin, og í stjórn Mannréttindastofnunar Háskóla Íslands 2009-2017. Þá hefur hún sinnt stundakennslu við lagadeild Háskólans frá árinu 2009, m.a. í réttarfari, og verið aðjúnkt við deildina frá 2017. Hún hefur samið fræðirit á svíði eignaréttar ásamt öðrum og ritað fjölða fræðigreina um lögfræðileg efni.

Kjartan Bjarni Björgvinsson lauk embættisprófi í lögfræði árið 2002 og meistaraprófi í lögum frá London School of Economics and Political Science 2008. Að loknu embættisprófi starfaði hann sem lögfræðingur hjá umboðsmanni Alþingis og síðan sem aðstoðarmaður umboðsmanns 2006-2009. Á árunum 2009-2015 var hann aðstoðarmaður dómara við EFTA-dómstólinn. Vorið 2015 var hann skipaður héraðsdómari og hefur gegnt því embætti síðan með nokkrum hléum. Þannig var hann 2016-

2017 formaður rannsóknarnefndar Alþingis sem tók til skoðunar einkavæðingu Búnaðarbanka Íslands. Þá var hann settur umboðsmaður Alþingis um sex mánaða skeið 2020-2021. Af öðrum störfum má nefna að hann var varaforseti Félagsdóms á árunum 2019-2022 og hefur verið varaformaður úrskurðarnefndar um upplýsingamál frá 2017. Einnig átti hann sæti í stjórn Dómarafélags Íslands 2017-2023, þar af síðustu fjögur árin sem formaður félagsins. Hann hefur sinnt stundakennslu við lagadeild Háskóla Íslands frá árinu 2003 og við Háskólann á Bifröst 2005-2009, auk þess sem hann var sérfræðingur og síðan dósent við lagadeild Háskólans í Reykjavík 2015-2018. Hann hefur samið kennslurit á sviði stjórnsýsluréttar ásamt tveimur öðrum og ritað fjölda fræðigreina um lögfræðileg efni.

Ályktarorð:

Með skírskotun til 1. mgr. 12. gr. laga nr. 50/2016 um dómstóla er það niðurstaða dómnefndar að Ásgerður Ragnarsdóttir og Kjartan Bjarni Björgvinsson séu hæfust umsækjenda til að hljóta setningu í embætti dómara við Landsrétt, sem auglýst var laust til umsóknar 10. febrúar 2023, og að ekki verði gert upp á milli hæfni þeirra til að gegna embættinu.

Reykjavík, 14. apríl 2023

Eiríkur Tómasson

Helga Melkorka Óttarsdóttir

Kristín Benediktsdóttir

Reimar Pétursson

Þorgeir Örlygsson